

CONCEPT ACCOUNTANTSVERSLAG 2024

Omgevingsdienst Groningen

20 juni 2025

Per saldo persoonlijker

Independent Member of
PrimeGlobal

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Groningen

Behandeld door: Niek Harkema en Dirk Kuperus

Ons kenmerk: 2025.

Datum: 20 juni 2025

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het accountantsverslag en de controleverklaring bij de jaarrekening 2024 van uw gemeenschappelijke regeling alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring hebben wij gedateerd op xx juni 2025. Dit is de datum waarop de vaststelling van de jaarstukken plaatsvindt.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen en rapporteren wij, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen.

Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om het bestuur te ondersteunen bij de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken.

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan, u kunt hiervoor de 'was getekend' versies van de documenten te hanteren.

Met vriendelijke groet,
Eshuis Registeraccountants B.V.

→ Inhoudsopgave

→ Hoofdpijnen van onze controle

→ Bestuurlijke afhandeling en publicatie

→ Resultaat en weerstandsvormogen

→ Controle- en procesbevindingen

→ Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

→ Automatiseringsomgeving

→ Onafhankelijkheid gewaarborgd

→ Afsluiting

Inhoudsopgave

1. De hoofdpijnen van onze controle	4
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie	7
3. Resultaat en weerstandsvormogen.....	8
4. Controle- en procesbevindingen	10
5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen	16
6. Automatiseringsomgeving	17
7. Onafhankelijkheid geborgd.....	18
8. Afsluiting.....	19
BIJLAGE BIJ ACCOUNTANTSVERSLAG 2024 OMGEVINGSDIENST GRONINGEN	20

1. De hoofdlijnen van onze controle

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van de controleverklaring	<p>Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken over de getrouwheid van de jaarrekening 2024. Onderdeel hiervan is ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Dit is een voorgeschreven tekst. In paragraaf 7.9 Rechtmatigheidsverantwoording heeft u de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen conform voorgeschreven tekst vanuit de BADO Notitie Rechtmatigheidsverantwoording en de vereisten in de kadernota rechtmatigheid 2024 van de BBV. Het dagelijks bestuur heeft in de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening alsmede in de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag toegelicht dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen.</p> <p>Het algemeen bestuur heeft de verantwoordingsgrens vastgesteld op 3% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en komt daarmee uit op € 766.890.</p> <p>Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van € 46.000 ten aanzien van het begrotingscriterium en € 77.000 ten aanzien van het voorwaarden criterium, ligt ruim onder deze verantwoordingsgrens.</p> <p>Wij zijn het eens met de conclusie van het dagelijks bestuur en verstrekken daarom een goedkeurend oordeel over de jaarrekening 2024, waar de rechtmatigheidsverantwoording deel van uitmaakt.</p>
Resultaat 2024 en vermogenspositie	<p>Uw resultaat voor mutatie reserves over 2024 bedraagt € 349.000 positief. Het algemeen bestuur keurt het in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemmingsvoorstel goed. Het eigen vermogen komt na toevoeging van het resultaat uit op € 685.000. Uw solvabiliteit bedraagt eind 2024 12%. € 316.000 is beschikbaar als algemene reserve.</p>
Verslaggeving en WNT	<p>Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening 2024 overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften is opgesteld. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie. Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de WNT.</p>
Controleverschillen	<p>Er resteren geen ongecorrigeerde verschillen. De goedkeuringstolerantie is € 255.000. Daarom kunnen wij een goedkeurende verklaring verstrekken. Wij hebben wel meerdere opmerkingen ten aanzien van de inrichting van de jaarstukken en de presentatie van de jaarrekening. Ook is er sprake van één gecorrigeerd verschil die we toelichten in hoofdstuk 4.</p>
Saldering schuld en vordering	<p>Zowel de vordering als de schuld die toeziet op de financiering van Omnimap van de deelnemers zijn nu separaat gepresenteerd. Het zou beter zijn voor het inzicht in de balanspositie om de schuld en de vordering te salderen. Als u dit zou doen, zou per saldo een vordering overblijven van € 0,17 miljoen.</p>

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Zaaksysteem	In 2022 heeft Omnimap de aanbesteding gewonnen voor het nieuwe zaaksysteem. Medio 2023 bleek dat de implementatie van het systeem niet verliep zoals afgesproken en gewenst door Omgevingsdienst Groningen. Dit heeft ertoe geleid dat de implementatie op een later moment begon en geleid heeft tot meer kosten dan initieel afgesproken. Ook de implementatie in 2024 verliep niet volgens plan omdat het systeem niet naar behoren werkte. Gedurende 2024 heeft u samen met Omnimap geprobeerd tot een goed werkend systeem te komen, maar dit is niet gelukt. Daarom heeft u in het eerste kwartaal van 2025 besloten om te stoppen met Omnimap. Voor 2025 heeft u nog een overeenkomst met Omnimap gesloten tot 31 december 2025, zodat u in 2025 nog gebruik kunt maken van het systeem en u uw werkzaamheden kunt blijven uitvoeren. Als gevolg hiervan heeft u de investering in Omnimap, die geactiveerd is ultimo 2023, versneld afgeschreven in 2024.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de controle geen (significante) tekortkomingen in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel. De omvang van Omgevingsdienst Groningen en de complexiteit in uw omgeving vragen om bewuste keuzes bij het inrichten van de interne beheersing. Bij Omgevingsdienst Groningen is een groot deel van veel processen uitbesteed aan de provincie Groningen. Omgevingsdienst Groningen blijft echter verantwoordelijk voor de processen en de uitkomsten ervan. U heeft beheersmaatregelen ingericht ten behoeve van deze processen die fouten kunnen voorkomen of herstellen. Dat is goed, maar wij zien ook mogelijkheden om de beheersmaatregelen verder te verbeteren en daarom wij hebben enkele adviespunten aangedragen.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons onder meer bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is van fraude, misbruik of oneigenlijk gebruik. De rechtmatigheidsverantwoording leidt tot meer focus op misbruik en oneigenlijk gebruik in overheidsorganisaties. Omgevingsdienst Groningen heeft echter nog geen frauderisicoanalyse opgesteld. Wij adviseren u daarom om dit op de korte termijn te doen, zodat u de frauderisico's in kaart kunt brengen en kwantificeren en hier gepaste beheersmaatregelen bij kunt inregelen waar dit nodig wordt geacht.
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Iedere jaarrekening bevat schattingen bijvoorbeeld in de waardering van vaste activa, vorderingen, voorzieningen en het afgrenzen van verplichtingen. De schattingsmethoden zijn consistent en de door u gekozen methoden zijn aanvaardbaar.
Dataveiligheid en IT	Uw IT-omgeving vraagt steeds meer aandacht en krijgt die ook. De eisen die in de praktijk gesteld worden aan IT en dataveiligheid nemen nog steeds toe maar op alle fronten de norm halen is gelet op uw schaal grootte uitdagend. Wij hebben geen opmerkingen ten aanzien van uw IT-omgeving. Veel van uw processen zijn voor een groot deel uitbesteed aan de provincie. Indien deze processen meer bij Omgevingsdienst Groningen zullen plaatsvinden, adviseren we ook aandacht te hebben voor de interne beheersing van de IT-systemen.

- Inhoudsopgave
- [Hoofdpijnen van onze controle](#)
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording

Het kader van de rechtmatigheidsverantwoording 2024 bestaat uit de Kadernota rechtmatigheid 2024 en NBA Alert 48: Accountantscontrole decentrale overheden 2024. Omgevingsdienst Groningen heeft het normenkader 2024 tegelijkertijd vastgesteld met het normenkader 2023. Het normenkader dient jaarlijks te worden aangepast en vastgesteld, omdat externe regelgeving en uw eigen verordeningen jaarlijks kunnen wijzigen. U heeft gedurende het jaar de relevante regelgeving geïmplementeerd voor het toetsen op rechtmatigheid binnen Omgevingsdienst Groningen. Op deze manier heeft u geborgd dat de meest recente relevante regelgeving is gevolgd en getoetst voor de rechtmatigheidsverantwoording. Het controleprotocol en de financiële verordening zijn gedateerd. Vanaf boekjaar 2023 zijn de verantwoordelijkheden op het gebied van rechtmatigheid gewijzigd, waarbij de verantwoordelijkheid voor het rechtmatig handelen nu bij het dagelijks bestuur ligt. Daarom achten wij het belangrijk dat zowel het controleprotocol als de financiële verordening worden geactualiseerd. Dit is onder andere van belang voor het definiëren van tijdigheid van begrotingsafwijkingen. Omdat tijdigheid niet gedefinieerd is in de financiële verordening, zullen de begrotingsafwijkingen eerst geaccordeerd moeten worden door het Algemeen Bestuur in een separaat besluit, voordat de jaarrekening wordt vastgesteld.

In de rechtmatigheidsverantwoording heeft u reeds beschreven in hoeverre u rechtmatig heeft gehandeld en waar de onrechtmatigheden op toezien. De interne controlewerkzaamheden zijn op een goed niveau en wij zijn het, conform reeds bovenstaand toegelichte strekking, eens met uw oordeel.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit een aantal stappen. Het dagelijks bestuur behandelt in de vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening en stelt deze vervolgens voorlopig vast. Ter afronding ondertekenen alle leden van het dagelijks bestuur de jaarrekening. De definitieve vaststelling volgt later in het algemeen bestuur.

Er zit enige tijd tussen de verzending van de conceptstukken aan het bestuur en de vergadering waarin de vaststelling in eerste aanleg plaatsvindt. Mochten in die periode omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat kan ook een gebeurtenis zijn, die effect heeft op uw inschattingen met betrekking tot de continuïteit van de organisatie. In die situatie vervalt onze toestemming tot openbaarmaking. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken u in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken.

Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is uitsluitend bedoeld om in uw eigen archief opgenomen te worden. Dit exemplaar mag op geen enkele wijze worden verspreid. Publicatie van deze verklaring op de website is niet toegestaan. Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken deze van de website te verwijderen of uw indiening bij stakeholders ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Bij openbaarmaking van de controleverklaring dient u gebruik te maken van het exemplaar van de controleverklaring dat niet is voorzien van een persoonlijke handtekening.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt, mits de opgemaakte jaarrekening tijdens de bestuurlijke afhandeling ongewijzigd blijft en wordt vastgesteld.

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ('u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening').

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

3. Resultaat en weerstandsvermogen

Het boekjaar 2024 is afgesloten met een positief resultaat van € 349.000 voor mutatie reserves, begroot was een resultaat van € 20.000 negatief. Het boekjaar 2023 heeft u afgesloten met een positief resultaat van € 117.000. Het jaarresultaat is, in afwachting van besluitvorming in het algemeen bestuur, afzonderlijk in de balans opgenomen.

De opbouw van het resultaat over de afgelopen jaren kan als volgt worden weergegeven:

Opbouw resultaat	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2023
Bijdrage VTH en BRZO	16.202	16.205	21.612
Meerwerk & projecten	2.490	2.865	1.710
Toelagen	81	156	109
Treasury	121	-	44
Overige baten	154	174	632
Totaal baten	19.048	19.400	24.107
Lasten VTH en BRZO	-11.739	-11.965	15.699
Overhead	-4.958	-4.991	5.961
Meerwerk & projecten	-1.767	-2.034	1.710
Toelagen	-81	-156	109
Overige lasten	-154	-174	511
Onvoorzien	-	-100	-
Totaal lasten	-18.699	-19.420	23.990
Saldo voor mutatie reserves	349	-/- 20	117
Mutaties reserves	20	20	-/- 101
Resultaat na mutaties reserves	369	0	16

Het resultaat op meerwerk en projecten is € 108.000 minder dan begroot. Daar tegenover staat echter dat de treasurybaten € 121.000 beter zijn dan begroot, er geen onvoorziene kosten zijn gemaakt (begroot was € 100.000) en dat het resultaat voor VTH taken € 223.000 beter is dan begroot. Daarom is het resultaat € 369.000 beter dan begroot. Bij de beoordeling van het positieve resultaat dient de lezer echter in ogenschouw te nemen dat het stoppen met Omnimap per 31 december 2025 het nodige betekent voor het meerjarenperspectief. De kosten voor de deelnemers zullen in de toekomst immers hoger worden dan begroot. Daarnaast heeft u de afgesproken productie in 2024 niet gehaald.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

De ontwikkeling van uw vermogenspositie hebben we in onderstaande tabel weergegeven in zowel een solvabiliteitspercentage als in een absoluut bedrag.

Vermogenspositie	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Eigen vermogen in euro	792	375	219
Solvabiliteit in %	12	6	6

Omdat u het resultaat van 2024 nog niet heeft bestemd, is uw weerstandsvermogen gelijk aan de algemene reserve, en de omvang is daarom € 316.000. In de jaarrekening concludeert u zelf dat uw vermogenspositie voldoende waarborgen biedt als het gaat om de continuïteit van uw organisatie en het inspelen op geïdentificeerde risico's.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controle- en procesbevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4. Controle- en procesbevindingen

4.1 Algemeen

Wij constateren dat de Omgevingsdienst Groningen het jaarrekeningproces in de basis op orde heeft, ondanks de verscheidene wisselingen in het team. Ten aanzien van de indeling van de jaarrekening, als het gaat om het voldoen aan de verslaggevingsregels, hebben we echter wel enkele opmerkingen die we onder 4.8 hebben toegelicht. Wij hebben de opmerkingen besproken, en u heeft onze voorstellen tot aanpassingen niet meer overgenomen in uw jaarverslag. Hoewel deze afwijkingen van BBV niet leiden tot onjuist beeld van baten, lasten en vermogen, verzoeken wij u wel deze aanpassingen in een volgende jaarrekening door te voeren.

Wij hebben twee cijfermatige correcties voorgesteld voor de jaarrekening. Beide zagen toe op presentatiecorrecties. Eén ervan heeft u gecorrigeerd. Dit zag toe op investeringen in het gebouw, die u in eerste instantie als overlopende activa had gepresenteerd. U ziet de investering als één project en daarom was u voornemens dit in z'n geheel te activeren en onder de materiële vaste activa te presenteren zodra het project is afgerond. Conform de notitie materiële vaste activa van de commissie BBV dienen materiële vaste activa die onderhanden zijn echter ook als materiële vaste activa gepresenteerd te worden. U heeft dit daarom aangepast. Het andere correctievoorstel ziet toe op het niet salderen van de vorderingen en schulden ten aanzien van de deelnemers. Hier gaan we nader op in onder 4.8.

4.2 Wet DBA

Ongeveer de helft van de inhuur van medewerkers betreft ZZP'ers. De organisatie is zich er in zekere zin van bewust dat ze hiermee risico's loopt. Enerzijds gezien de afhankelijkheid van de expertise van de ZZP'ers, anderzijds gezien het risico op naheffingen. Deze risico's zijn bekend en er wordt aan gewerkt om ze te ondervangen. Daarin trekt de afdeling P&O samen op met de provincie. Zoals wellicht bij u bekend wordt sinds 1 januari 2025 de wet DBA gehandhaafd, maar er worden nog geen boetes opgelegd. Vanaf 2026 zal dit naar verwachting wel gebeuren. Het is daarom belangrijk dat de door u voorgestelde acties op korte termijn plaatsvinden. Wij worden graag op de hoogte gesteld van de uitkomsten van het traject met de provincie en zullen hier bij de interimcontrole 2025 aandacht voor hebben.

4.3 Controle standenregister

Er worden maandelijks controles uitgevoerd door de financieel controller op het standenregister inzake salarissen. Wanneer er opmerkelijke mutaties zijn wordt navraag gedaan bij de P&O adviseur. Via deze controle zijn er in 2024 al meerdere (systeem)fouten geconstateerd en gecorrigeerd. Een belangrijk voorbeeld hiervan is een werknemer die in januari in dienst kwam en een schaal hoger werd ingedeeld dan afgesproken. Dit werd veroorzaakt doordat deze werknemer was aangemeld in december 2023, en hierdoor automatisch (onterecht) werd verhoogd per januari van het volgende jaar. Dit is meteen gecorrigeerd. Voor zover bekend bij de Omgevingsdienst Groningen worden er door de provincie geen controles uitgevoerd op het juist verwerken van de mutaties

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

en de betalingen. Ook vinden er geen interne controles plaats op de in- en uitdiensttredingen door de Omgevingsdienst Groningen. Op basis van de DVO zijn deze taken belegd bij de provincie, echter blijkt dit in de praktijk dat ze niet worden uitgevoerd. Omdat de Omgevingsdienst Groningen er verantwoordelijk voor is dat deze processen goed verlopen, adviseren wij om aan de voorkant meer controles uit te voeren, zoals de controle van de invoer van de gegevens bij indiensttredingen en de juiste en tijdige verwerking van werknemers die uit dienst gaan.

4.4 Controleprotocol en financiële verordening verouderd

Een aantal beleidsstukken van Omgevingsdienst Groningen is al een aantal jaren niet geactualiseerd, terwijl dit wel nodig is. Dit is met name van belang voor het controleprotocol en de financiële verordening, mede gelet op de veranderingen in verantwoordelijkheden op het gebied van rechtmatigheid. In het huidige controleprotocol wordt bijvoorbeeld nog beschreven dat de accountant verantwoordelijk is voor de controle van de rechtmatigheid, terwijl deze verantwoordelijkheid sinds 2023 bij het Dagelijks Bestuur ligt. Daarnaast ontbreekt in de financiële verordening bijvoorbeeld nog een duidelijk afspraak over de tijdigheid van het melden van begrotingsafwijkingen. Wij adviseren daarom om uw beleidsstukken te analyseren en in ieder geval deze twee documenten te actualiseren.

4.5 Vaststellen normenkader

Het normenkader 2023 en het normenkader 2024 zijn tegelijkertijd vastgesteld. Omdat regelgeving en verordeningen jaarlijks kunnen wijzigen, dient u ook jaarlijks het (gewijzigde) normenkader vast te stellen.

4.6 Regelomschrijving bij boekingen in de financiële administratie

Vanuit de gegevensgerichte werkzaamheden op de inhuur personeel van derden zien wij dat de regelomschrijving regelmatig niet aansluit op de factuur. De naam van de betreffende persoon is wel opgenomen, echter is niet altijd de juiste periode opgenomen. Wij adviseren u dit aspect mee te nemen in de interne controlewerkzaamheden.

4.7 Beleid voor vaststellen prestatielevering

Ten aanzien van prestatielevering van inkopen merken wij op dat u geen beleid heeft opgesteld wanneer u het nodig acht om dit zichtbaar te controleren en te documenteren en wanneer niet. Met name in het geval van diensten is dit een aandachtspunt, omdat het risico bestaat dat u wordt gefactureerd voor diensten die niet, of niet volledig, geleverd zijn. De wijze waarop prestatielevering van (bepaalde) diensten wordt vastgesteld en gedocumenteerd is daarom een aandachtspunt. Wij adviseren daarom om beleid op te stellen ten aanzien van de toetsing en vastlegging van prestatielevering van de inkopen. Hierin kunt u bijvoorbeeld rekening houden met de type facturen en een ondergrens bepalen. De omvang van de transactie in relatie tot de risicoanalyse (zie onder 4.11) kan dan bepalend zijn voor de diepgang van de onderbouwing.

4.8 Vorderingen en schulden op deelnemers niet gesaldeerd

U heeft met uw deelnemers afspraken gemaakt voor de financiering van het nieuwe zaakstelsel Omnimap. Sommige deelnemers hebben hun deel van het benodigde bedrag ineens betaald, terwijl andere deelnemers periodiek betalen. U heeft een schuld

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

opgenomen (overlopende passiva) in uw jaarrekening voor de financiering die al ontvangen is voor de implementatie van Omnimap ter hoogte van € 1,41 miljoen. Tegelijkertijd heeft u ook al kosten gemaakt voor de implementatie van Omnimap. Dit zijn zowel betalingen aan Omnimap zelf, als ingehuurd personeel ten behoeve van de implementatie van het systeem. Voor deze betalingen heeft u een vordering opgenomen op de deelnemers ter hoogte van € 1,58 miljoen. Omdat zowel de vordering als de schuld toeziet op de financiering van Omnimap van de deelnemers, is het beter voor het inzicht in de balanspositie om de schuld en de vordering te salderen. Als u dit zou doen, zou per saldo een vordering overblijven van € 0,17 miljoen.

4.9 Inrichting jaarverslag niet conform BBV

Aan het begin van het traject van de jaarrekeningcontrole hebben wij onze bevindingen ten aanzien van de inrichting van het jaarverslag met de organisatie gedeeld. Wij hebben hierbij het jaarverslag getoetst aan de BBV en daarnaast hebben we enkele voorstellen gedaan om zaken te verduidelijken in het verslag. U heeft een groot deel van deze bevindingen niet gecorrigeerd. Wij zullen ingaan op een aantal van deze bevindingen.

Inhoudsopgave

In de inhoudsopgave heeft u het kopje jaarverslag niet opgenomen, waardoor niet duidelijk is welk deel van de stukken behoren tot het jaarverslag. Ook heeft u onder het kopje jaarrekening enkel het kopje balans opgenomen, waardoor het lijkt alsof er geen staat van baten en lasten is opgenomen.

Programmaverantwoording

Onder de programmaverantwoording dient u per programma de nodige financiële informatie te verstrekken, in uw geval zijn dat de programma's VTH en Seveso. Het gaat er hierbij om dat u 3 W vragen beantwoordt; Wat zouden we doen? Wat hebben we bereikt? Wat heeft het gekost? Hierbij is het zaak om de begroting te volgen. U heeft dit niet op deze wijze toegelicht in uw jaarverslag.

4.10 Rapporteren over fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving.

De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe. Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie.

Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit ziet niet alleen toe op gedragingen op de werkvloer, maar ook op bestuur en toezicht.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controle- en procesbevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Op grond van de verslaggevingsregels geldt voor veel organisaties, maar nog niet formeel voor u, de verplichting om in het jaarverslag te rapporteren over de fraudegevoeligheid van de organisatie. Gelet op uw maatschappelijke functie, zouden kunnen wij ons echter voorstellen dat u hier al over rapporteert in uw jaarrekening. Dit wordt echter nog niet gedaan. Ook heeft u geen frauderisicoanalyse opgesteld en daarom heeft u ook geen fraudebeheersplan. Hoewel de formele verplichting er dus niet is, achten wij het van belang dat u deze analyse opstelt. U kunt hierbij de frauderisico's identificeren en kwantificeren (op basis van kans en impact) en gepaste beheersmaatregelen inregelen om het risico dat de risico's tot uiting komen te mitigeren tot een acceptabel laag niveau.

De rechtmatigheidsverantwoording leidt tot meer focus op misbruik en oneigenlijk gebruik in overheidsorganisaties. De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn. Datzelfde geldt ook voor integriteitsrisico's en mogelijke niet-naleving van regelgeving.

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, (langdurige) samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan communiceren wij dit met de directie. In sommige gevallen, bij fraude in de top van de organisatie, of wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, melden wij dit aan het algemeen bestuur. In dat geval rapporteren wij daar veelal separaat over. Tijdens onze werkzaamheden besteden wij ook aandacht aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, maar daarbij merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Bij de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2024 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

4.11 Continuïteitsbeoordeling

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.

Wij vragen uw aandacht voor deze beoordeling. Ons werk begint immers met uw eigen inschattingen over de toekomst, ook al heeft u formeel een garantie vanuit de deelnemende overheden, omdat op grond van de afspraken in de GR, de deelnemers de eventuele

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandvermogen
- **Controle- en procesbevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

tekorten dienen af te dekken. Uw grondslag voor het opstellen van de jaarrekening sluit aan bij de voorgaande evaluatie. Wij kunnen ons vinden in uw grondslag voor het opstellen van de jaarrekening onder de continuïteitsveronderstelling. Zoals benoemd onder 4.9 en 4.10 zetten wij hier als kanttekening echter wel bij dat u aandacht dient te hebben voor de bestaande risico's en het vermogen wat benodigd is om die risico's op te vangen.

4.12 Verantwoording Specifieke uitkeringen

Ter voorkoming van onnodige verantwoordingsdruk verstrekt het Rijk een groot aantal specifieke geldstromen die via het systeem van Single Information Single Audit, moeten worden verantwoord.

De verantwoordingsgegevens voor deze regeling worden opgenomen in de zogeheten SiSa-bijlage bij de jaarrekening. In tegenstelling tot de andere onderdelen van de jaarrekening is de controleverklaring bij de jaarrekening 2024 niet alleen van toepassing op de getrouwheid, maar ook op de rechtmatigheid van de in deze bijlage opgenomen bestedingen. In de SiSa-bijlage zijn vrijwel alleen financiële gegevens opgenomen.

De controlevoorschriften voor de SiSa-bijlage zijn opgenomen in de Nota verwachtingen accountantscontrole. Hierin staat onder meer de wijze waarop de controle moet worden ingestoken en zijn specifieke rapporteringsgrenzen voorgeschreven, te weten per specifieke uitkering:

- € 12.500 als de omvangsbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangsbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1,0 mln.
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan € 1,0 mln.

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd met betrekking tot de SiSa-bijlage 2024 van de Omgevingsdienst Groningen die deze grenzen overschrijden. In de bijlage bij dit accountantsverslag nemen we de verplichte tabel op. Deze tabel dient aan het ministerie van BZK ter beschikking te worden gesteld.

4.13 Rechtmatigheidsverantwoording

Zoals bekend en onder andere benoemd in 4.9, legt het dagelijks bestuur sinds 2023 de verantwoording af voor de rechtmatigheidsverantwoording en trekt een conclusie over het rechtmatig handelen binnen de omgevingsdienst Groningen, en geeft de accountant geen separaat oordeel meer af over rechtmatigheid. Onze rol beperkt zich tot het toetsen of in de rechtmatigheidsverantwoording, die in de jaarstukken wordt behandeld in de bestuursverklaring en de toelichting daarop in de paragraaf bedrijfsvoering, de bevindingen, die voortvloeien uit de interne controles en anderszins zijn geconstateerd, getrouw zijn weergegeven.

Er zijn enkele onrechtmatigheden aangetroffen, waaronder begrotingsonrechtmatigheden (begrotingscriterium) en afwijkingen van de Europese aanbestedingsregels (voorwaardencriterium), maar de omvang ervan (€ 122.534) blijft binnen de door het algemeen

bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens van € 766.890. U trekt daarom terecht de conclusie dat dagelijks bestuur rechtmatig gehandeld heeft over 2024. Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw tot stand is gekomen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en bevestigd in uw controleprotocol. Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve materialiteit". Tevens gelden scherpere marges voor de naleving van de WNT.

Het Bado stelt dat de maximaal te hanteren materialiteit 1% bedraagt van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). De bij u gehanteerde materialiteit bedraagt afgerond € 255.000, op basis van het totaal aan lasten van € 25.563.000. Mochten we niet-gecorrigeerde controleverschillen onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven. Voor geconstateerde onzekerheden geldt een marge van 3% en dus een bedrag van € 765.000.

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens (5% van de materialiteit). Deze bedraagt bij u ongeveer € 12.700.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Totaal verschillen getrouwheid	NVT	NVT	NVT
Totaal onzekerheden getrouwheid	NVT	NVT	NVT

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht. Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

6. Automatiseringsomgeving

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Op basis van onze beperkte IT-audit (uitkomsten reeds opgenomen in de managementletter), alsmede onze gegevensgerichte controle op de transacties bij de jaarrekeningcontrole, constateren wij geen bijzonderheden waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

7. Onafhankelijkheid geborgd

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO, is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed.

Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de Omgevingsdienst Groningen voldoende is gewaarborgd. Wij voeren geen andere opdrachten voor u uit buiten de controle van de jaarrekening.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

8. Afsluiting

Wij danken de medewerkers van de Omgevingsdienst Groningen voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Bijlagen:

1. Tabel met bevindingen inzake de specifieke uitkeringen

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- Controle- en procesbevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

BIJLAGE BIJ ACCOUNTANTSVERSLAG 2024 OMGEVINGSDIENST GRONINGEN

Hierna volgt de door het ministerie van BZK voorgeschreven tabel van fouten en onzekerheden 2024.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Fouten en onzekerheden 2024

Nr	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
IenW E93	Regeling specifieke uitkering interbestuurlijk programma VTH	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
EZK K21	Eenmalige specifieke uitkering ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.